

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštne proste.

Slovenska kmetijska šola.

Kdor pozna bolezen, lahko pomaga! Slovenski deželni poslanci so uvideli, da je v današnjih časih treba našemu kmetu temeljite stanovske izobrazbe. Le tako se lahko bori za svoje koristi proti pohlepni želji drugih stanov. Za to so z močnim naglasom terjali, naj se ustanovi za Slovenski Štajer kmetijska šola. In ko nemška večina v deželnem zboru ni hotela o tem nič vedeti, prisilili so jo z obstrukcijo k temu spoznanju. Nemška večina je obljubila, da bo ugodila željam svojih slovenskih deželanov.

Minolo je že več kot pol leta, toda priprave naših mogotcev še niso dospele dalje, nego da se išče primeren kraj za novo kmetijsko šolo. Če smo prav poučeni, misli dežela osobito na dva kraja, kjer bi se naj ustanovila nova kmetijska šola, namreč na Sv. Jurij ob južni železnici in na Šoštanj. Kateri izmed obeh krajev si želijo spodnještajerski kmetje, o tem se bodo pač v prihodnjem času izjavili njih občinski in okrajni zastopi.

Spodnještajerski kmet je gotovo hvaležen svojim poslancem, da so se za njegovo šolo potegnili tako krepko. S to hvaležnostjo pa združuje sedaj še srčno nado, da nadzorujejo in spremljajo pozorno vse pripravljane in nadaljne korake izvrševalnih činiteljev deželnozbornih sklepov. Ni izključeno, da bodo Nemci delali na to, naj se izbere kraj, kjer bi šola ne mogla uspevati; nadalje tudi ni izključeno, da bi jim ne vsilili nasprotnih učiteljskih moči, ki bi uničili šolo.

Najbolj pa se bo treba potegovati za to, da šola ne bo kak polovičarski nestvor, ampak v svoji vrsti popolna! Mi Slovenci smo za nemške gospodarske šole že veliko denarja

pri davku vplačali, zato opravičeno zahtevamo, da se nam da sedaj dobro urejena kmetijska šola, ne pa kakšno poizkuševališče.

Slovenske deželne poslance opozarjamo torej na njihovo sveto dolžnost, da kmetijsko šolo, katero so z naporom priborili, tudi pomagajo urediti tako, da bo odgovarjala zahtevam kmetijske stroke, a se tudi ozirala na posebne razmere Slovenskega Štajerja!

Hudi nemiri na Ruskem.

Nihilisti na Ruskem porabljajo sedaj vladno nepriliko, ko ima mnogo vojakov v Aziji, da povzročujejo na različnih mestih punte. Nevedno ljudstvo, posebno delavci jim gredo žal radi na limanice. Brezvestni agitatorji nabujajo ljudstvo k punku, ter ga s tem ženejo pred puške vojakov. Posebno strastni so židje, ki podpirajo to gibanje z denarjem in tiskom. Židje upajo, da dobijo po revoluciji v Rusiji enakopravnost, se vsilijo v javne službe, in jim je na ta način prosto, da izsesavajo ljudstvo. Da želijo skoraj vsi izobraženi Rusi ustavo na Ruskem, to je v obče znano. Toda po taki poti in v tem času ne. Noben domoljuben Rus ne bo izrabljaj nesrečo domovine, ker je to neznajčno. Ti, ki sedaj razgrajajo po mestih, so ali nihilisti, ki hočejo odpraviti vero in vladno, ter njih brezvestni agitatorji, ali pa neumno, zapeljano ljudstvo.

Posebno hudi izgredi so bili v mestu Odesa, ki leži ob obali Črnega morja. Minoli teden so se godile tam grozne reči, ako je res, kar poročajo listi. Med stavkujočimi in vojaštvom je prišlo do groznih spopadov. Streljalo se je na obeh straneh, zato je ranjenih in obitih več tisoč oseb. Puntarji so zažgali skladišča v pristanišču, vsled česar je nastal

velikanski ogenj, ki je napravil za mnogo milijonov rubljev škodo. V luko v Odesi je priplula tudi vojna ladja „Knez Potemkin“, na kateri so se spuntali pomorščaki proti častnikom. Tiste, ki niso ž njimi potegnili, so pometali v morje. Po noči dne 29. m. m. je bil ustreljen od vojaštva mornar Omelinka. Pri truplu tega prekucuha so nastopili govorniki in bujskali ljudstvo k novim grozodejstvom. Ko so hoteli vojaki zabraniti pomorščakom, da pokopljejo padlega, začela je ladja streljati v mesto.

Admiral Krieger, poveljnik črnomoškega brodograja, ležečega v luki Sebastopol, je dobil povelje, naj ukroti upornike na „Knez Suvarov“. Ko se je brodograja bližalo Odesi, začela je uporna ladja dajati znamenja mornarjem bližajočih ladij, naj se jim pridružijo. Admiral Krieger se je res zbal, da bi se dali njegovi pomorščaki zapeljati, zato je sklenil, vrtniti se v Sebastopol. Toda bilo je že prepozno, ladja „Pobjedonoscev“ se je že pridružila puntarski. Dne 2. t. m. je priplula puntarska ladja „Knez Potemkin“ v rumunsko luko Konstanca. Žujo sta prišli tudi dve torpedovki. Mornarji so se hoteli Rumunski ndati, če se jim obljubi, da jih ne bodo izročili Rusiji. Dne 3. t. m. popoldne je zapustila oklopnica „Knez Suvarov“ z eno torpedovko Konstanca, ker jim niso hotele dati oblasti v mestu živeža. Bržkone je ladja odplula zopet na rusko obrežje, ker upa, da bodo tam dobili živež. Neki mornar, ki je ubežal raz ladjo, pripoveduje, da na ladji primanjkuje živeža in premoga ter da vlada needinost med mornarji, ker poveljuje ladjo pet mornarjev, katere je poslal prekućijski komite. Žuganja, da začnejo streljati na mesto, če se jim ne da, kar zahtevajo, niso izvršili, ker bi se v tem slučaju smatrala ladja

LISTEK.

Na zelenem Pohorju.

Slika za slovenske sadjarje.

Nebo se je držalo tako dvoumno, da bi človek ne stavil piškavega oreha, ali bo v prihodnjem trenutku začelo pošteno liti, ali pa se bo nebo razjasnilo ter se nam prismejalo gorko solnce nasproti. To je bil razlog, da se nas neke nedelje meseca junija, kakor smo si obljubili, ni zbralo več mariborskih Slovencev na kolodvoru ter se odpeljalo na majhen izlet v naše divne pohorske gore. Meni je pa ravno to vreme ugajalo za izlet v hribe, ali če odkritosrčno govorim, nizka temperatura (toplina) takega vremena, in odpeljal sem se proti Fali.

V vozu sem slišal samo nemške glasove in že sem se kolikor mogoče zlošno stisnil v kot ter si hotel za kratek čas prirediti smotko, ko vstopijo potniki, glasno slovensko govoreči med seboj. Zasedli so svojo klop. Ker je pa bil še prostor pri njih, zapustim svoj kot ter se jim pridružim. To je stara reč, kdor se hoče na vlak zabavati ali dobiti zložen prostor, ne sme biti boječ.

Predstavili smo se. Med njimi je bil tudi g. Peter Korman, posestnik drevesnice v Čin-

žatu, pošta Fal. Že parkrat sem slišal o njem in njegovi drevesnici, toda mislil sem na drevesnico v takem obsegu, kakor jih večkrat najdemo pri pridnih, po gospodarskem napredku hrepenečih kmetih na Slovenskem Štajerskem. Saj smo Slovenci že izredno veselili in zadovoljni, če najdemo ljudi, ki se v svojem gospodarskem napredku vsaj za spoznanje vzdignejo nad nebržno vsakdanost. Zato sem si tudi mislil, — in za te prenačlene misli sem g. Kormanu že prosil odpusčanja, — ko mi je pripovedoval, koliko skrbi, a tudi notranjega zadovoljstva mu nudi drevesnica, da stvar ne bo tako huda. Vendar sem sprejel z veseljem njegovo prijazno povabilo, da si ogledam drevesnico, in ko sem jo pregledal, uvidel sem, da sem se poprej v svojih mislih varal — četudi na svojo odkrito radost.

Mi Slovenci, kadar politiziramo o našem gospodarskem razvoju, radi jadikujemo po premajhni podjetnosti naših ljudi. Mislimo pa pri tem vedno na podjetja, ki zahtevajo ogromno kapitala in pa dolgotrajnih strokovnih študij. In moje mnenje je, da je bolj nedostajanje kapitala in strokovnjakov krivo, da v veliki industriji ne nastopamo z ustvarjajočo silo. Dovolj podjetnosti pa bi našli, če bi opozarjali naše ljudi na manjša gospodarska, četudi neindustrijska podjetja, za katera se najde tudi med slovenskim ljudstvom dovolj

kapitala in izobraženosti.

Sploh hočemo mi Slovenci vse delo na gospodarskem polju izvršiti po velikem kopitu. To kaže tudi ves naš gospodarski pouk! Pri nas se govori toliko in toliko lepih in navduševalnih besed o vinarstvu, o sadjarstvu, o poljedelstvu, o živinoreji (govedi), gozdarstvu, to so panoge, za kojih uspešno in dobičkonosno gojenje je treba biti velik posestnik. Naj ostane omejeni pouk kot dosedaj, a naj se razširi tudi na majhne posestnike! Mi Slovenci imamo največjo množino majhnih posestnikov. Kako pa naj posestnik, ki ima komaj par oralov zemlje, živi od nje, če jo uporablja za vinarstvo, poljedelstvo, živinorejo itd. in sicer še navadno za vse panoge obenem skupaj? Zakaj se ljudstvo ne opozarja, naj se bavi le z eno panogo? Zakaj se čeli okraj v tem smislu ne organizirajo? Zakaj naše ljudstvo ne sme nič slišati o perutinarstvu, svinjereji in drugih za majhnega posestnika važnih panogah?

Pač se je v Slovenskih goricah v zadnjem času odprl vrlih možem, bodisi majhnim ali velikim posestnikom, nov vir dohodkov, na katerega se je tudi od poklicanih strani pazilo in skrbelo, to je trsnicarstvo. Podjetni, mladi ljudje so si ustvarili bolj s pridnostjo nego s kapitalom lepe tranice, katere so že marsikateremu pripravile majhno bogastvo.